

מיד. ועם פל זה, כשלא עשה אותו רק לבדק, כסתה עליו התורה ולא פרסמה אותו כמו שפרסם את האדם, ואותו מזבח כפרה עליו.

בא ראה, מזבח של בית עולמים היה שלשים ושתים על שלשים ושתים אמה, והיא רמוזה בשלשים ושנים נתיבות פליאות חכמה, שהרי חכמה תחתונה נקראת. עלה אמה נכנס אמה - זהו יסוד, כנגד [צדיק] צדק שלמעלה, שהרי כמו שיש בה את כל הדרגות וכלם נראים בה, שהרי נקראת מראה.

עלה חמש וכנס אמה - זהו סובב, כנגד אותה דרגה שנדבק בה, שהיא סובבת את אותו המזבח. זהו שכתוב (שיר ב) וימינו תחבקני, שהרי מיסוד עד אותה דרגה חמש דרגות הן.

עלה שלש וכנס אמה - אלו קרנות, כנגד אותן שלש דרגות שראו לה מהם התקף העליון ושפע, ומשום כך דוד שנמשח בקרן, נמשכה מלכותו, משום שהוא באותן קרנות המזבח, תקף המזבח העליון.

בא ראה, ארבע קרנות אמה על אמה יש במזבח, משום שהיא כסא דוד, יום הרביעי לתת לה שפע מאותן שלש אמות לאותן ארבע קרנות. וכשהיו מקריבים הפהנים מהצד של חסד עולת התמיד אצל המזבח, היו מקריבים אותו לאותו המקום שנקרא מזבח (מלכות). וכשהיו עושים מתנות מדם העולה, היו עולים והיו הולכים באותו הסובב שהוא הדרגה שלהם וחלק אביהם, ונותנים שתי מתנות שהן ארבע כנגד אותו מקום שנקרא עולה.

וכנגד שתי מתנות של אותו בכור שנוטל שני חלקים. זהו שכתוב (בראשית כה) ויעקב איש תם ישב

היה נתפס מיד. ועם פל דא כד לא עבד ליה אלא למבדק, פסי עליה אורייתא ולא פרסמיה כמה דפרסם לאדם. וההוא מדבחה הוא כפרה עליה.

תא חזי, מזבח של בית עולמים הוא תלתין ותריין על תלתין ותריין אמה (והיא) היא רמיזא בתריין ותלתין נתיבות חכמה. דהא חכמה תתאה אקרי, עלה אמה ופנס אמה, זהו יסוד לקבל (צדיק) צד"ק דלעילא דהא כגוונא דכולהו דרגין אית בה וכלהו אתחזיין בה דהא מראה אקרי.

עלה חמש ופנס אמה, זהו סובב לקבל ההוא דרגא דאתדבק בה דאיהו סובב לה הוא מזבח הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ב) וימינו תחבקני דהא מיסוד עד ההוא דרגא חמשה דרגין אינון.

עלה שלש ופנס אמה, אלו קרנות לקבל אינון תלתא דרגין דאתיין לה מנייהו תקיפו עלאה ושפע. ובגין כך דוד שנמשח בקרן נמשכה מלכותו בגין דאיהו באינון קרנות המזבח תקיפו דמדבחה עלאה.

תא חזי, ארבע קרנות, אמה על אמה אית ביה במזבח, בגין דאיהו כסא דוד יום רביעאי לתת לה שפע מאינון שלש אמות לאינון ארבע קרנות. וכד הוּוּ מקריבין פהני מסטרא דחס"ד עלת התמיד לגבי מזבח הוּוּ מקריבין ליה ההוא אתרא דאקרי מזבח. וכד הוּוּ עבדין מתנות מדמא דעולה הוּוּ סלקין והוּוּ אזלין בההוא סובב דאיהו דרגא דידהו וחולקיה דאבוהון דיחבין שתי מתנות שהן ארבע לקבל ההוא אתרא דאקרי עולה.

ולקבל שתי מתנות דההוא בוכרא דנטיל וכנגד שתי מתנות של אותו בכור שנוטל שני חלקים. זהו שכתוב (בראשית כה) ויעקב איש תם ישב

אהלים, רחמים ודין, ולקח אותו צדיק שני חלקים שלו. זהו שכתוב (דברי הימים-א ה) נתנה בכרתו לבני יוסף, ושני חלקים של אביו, ולקחה הכל כל הזאת, וממלא אותו מקום שנקרא ים. זהו שכתוב (קהלת א) כל הנחלים הלכים אל הים.

זה מזבח העולה הזה אצלו. תשע אמות הללו כנגד תשע דרגות שיש עד הצדיק התשיעי של הכל, טוב ודאי, והיא כבנין אוצר, רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה. זהו שכתוב (בראשית א) ויבן ה' אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והמזבח העליון הזה הוא אשתו של אדם שלמעלה, ולכן נקרא מזבח העולה, כמו שנקרא (יהושע א) ארון הברית, וזו כנסת ישראל, ונקראת מזבח. מה הטעם נקראת כך? משום שפאשר בני העולם אין מעשיהם כשרים, היא זוכחת אותם. זהו שכתוב (ויקרא כו) והפיתי אתכם אף [גם] אני, שיהי כל פלי הקרב של המלך נמסרו בידה. זהו שכתוב (שיר א) הנה מטתו של שלמה ששים גברים סביב לה. ולכן הקדוש ברוך הוא נתן לישראל תורה שלמה לזכות בה לחיי עולם ולהנצל מדין אותו המזבח, מה שאין רשות לאיש אחר לקרב אליה.

ואם תאמר, הרי ראינו שמשוה קרב אליה שבעה ימים בהתחלה - בא ראה, כתוב (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. הפסוק הזה נאמר על כנסת ישראל, כשהיא שורה בארץ הקדושה בכל אותם שבעה ימים כלם בשלמות. זהו שכתוב (ויקרא ח) שבעת ימים ימלא את ידכם, ולכן נקראים

תריין חולקין הדא הוא דכתיב (בראשית כה) ויעקב איש תם יושב אהלים רחמי ודינא ונסיב ההוא צדיק תריין חולקין דידיה הדא הוא דכתיב (דברי הימים א ה) נתנה בכרתו לבני יוסף ותריין חולקין דאבוי ונסיב כלל האי כ"ל ואמלי להווא אתרא דאקרי ים. הדא הוא דכתיב, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים. האי מזבח העולה הוה גביה, הא (האי) תשע אמות לקבל תשעה דרגין דאיפא עד צדיק תשיעאה דכולא טוב ודאי. ואיהו כבנין אוצר רחבה מלמטה וקצרה מלמעלה הדא הוא דכתיב ויבן יי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והאי מזבח עלאה היא אשתו דאדם דלעילא ובגין כך אקרי מזבח העולה כמה דאת אמר (יהושע ג) ארון הברית ודא כנסת ישראל ואקרי מזבח מאי טעמא אקרי הכי בגין דכד בני עלמא לא מכשרן עובדייהו איהי דבחא לון הדא הוא דכתיב (ויקרא כ"ו) והפיתי אתכם אף אני. דהא כל מאני קרבא דמלפא בידיה אתמסרו הדא הוא דכתיב (שיר השירים ג) הנה מטתו של שלמה ששים גבורים סביב לה. ובגין כך אורייתא שלימתא קדשא בריה הוא יתבה לון לישראל למזכי בה לחיי עלמא לאשתזבא מדינוי דההוא מזבח. מה דלית רשו לגברא אחרא לקרבא לגבה.

ובי תימא הא חמינא משה קריב לגבה שבעה יומין בקדמיתא, תא חזי כתיב (שיר השירים ב') שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. האי קרא על כנסת ישראל אתמר פד איהי שרייא בארעא קדישא בכל אינון שבעה יומין פלהו בשלימו הדא הוא דכתיב (ויקרא ח') שבעת ימים ימלא את ידכם

ובגין כן אקרון שבעת ימי המלוואים דייקא. ומשה דאיהו לוי מסטרא דא קריב בקדמיתא לגבי האי מזבח. הדא הוא דכתיב שמאלו תחת לראשי מאי ראשי אלא ברישא כד אתדבקת האי מזבח בההוא עולה שמאלו אתקרי בקדמיתא, ועם כל דא אתערו חבריא בחלוק לכן שאין בו אימרא שמש. הדא הוא דכתיב, (בראשית ל) מחשוף הלכן אשר על המקלות. בגין דאף על גב דאיהו מסטרא דדינא אתלבש בחס"ד וקריב לגבה ואתער חס"ד עלאה בעלמא.

ומאי קריב פר ברישא תמיד של שחר עולה ודאי. ולבתר קריב פר חטאת למיהב שלמא בין ההוא פר חטאת ואהרן דחב לגבה כד עבד עגלא (כ"א עולה) ודא כנסת ישראל והחטאת לקבלה איהו. ודא פר כהן משיח כד איהו חב לגבי מזבח מה דלא אית בגבר אחרא אלא נוקבתא לחטאת ולבתר קריב עולה לגבה. פיון דאתקריב עולה לגבי האי מזבח פדין מלוואים הוא. מלוואים לעילא מלוואים לתתא וכלהו עלמין בחדוה, דהא מטרוניתא אתחברת בבעלה וכדין קריב לגבי ההוא מזבח איל המלוואים.

ויהיב מההוא דמא על תנוף אודנא דאהרן בגין דתהוי רכיכא למשמע ברכיכו ולא בקשיו. ויקבל מלי דאורייתא דלא לאפרדא תורה שבעל פה מתורה שבכתב ולא שלמא עלמין פלהו וכן לבנוי. ופקיד לון דיתבון בההוא תרעא דההוא אהל למיטר ההוא אתרא דלא יתקרב ערל וטמא וישתלמון (פלהו) פלהון שבעה יומין עלאין ויסתלקון בההוא דרגא דחס"ד דאיהו מתתא לעילא שביעאה דהא אינון בקדמיתא

שבעת ימי המלוואים דוקא. ומשה שהוא לוי, מצד זה הוא קרב בתחלה למזבח הנה. זהו שכתוב שמאלו תחת לראשי. מה זה ראשי? אלא בראש, כשנדבקת מזבח זהו באותה עולה, שמאלו היא נקראת בתחלה. ועם כל זה העירו החברים, בחלוק לכן שאין בו אמרא שמש, זהו שכתוב (בראשית ל) מחשוף הלכן אשר על המקלות. משום שאף על גב שהוא מצד הדין, התלבש בחסד וקריב אליה, והעיר חסד עליון בעולם.

וכה הקריב? פר בראש תמיד של שחר עולה ודאי, ואחר כן הקריב פר חטאת, לתת שלום בין אותו פר חטאת ואהרן שחטא לה כשעשה עגל, וזו כנסת ישראל, והחטאת היא כנגדה. וזה פר כהן משיח כשהוא חטא אל המזבח, מה שאין באיש אחר, אלא נקבה לחטאת, ואחר כן מקריב עולה אליה. פיון שהקריב עולה למזבח הנה, אז מלוואים היא. מלוואים למעלה מלוואים למטה. וכל העולמות בשמחה, שהרי הגבירה התחברה עם בעלה, ואז מקריב לאותו מזבח את איל המלאים.

ונתן מאותו דם על תנוף און אהרן כדי שתהיה רפה לשמע ברפות, ולא בקשי. ויקבל דברי תורה, שלא להפריד בין תורה שבעל פה מתורה שבכתב, ולהשלים כל העולמות, וכן לבנוי. וצוה אותם שישבו באותו השער של אותו האהל, לשמר אותו מקום שלא יקרב ערל וטמא, וישתלמו כל שבעת הימים העליונים, ויעלו באותה דרגת החסד שהיא שביעי ממטה

למעלה, שהרי הם בפתחלה נדבקו באותו פתח אהל מועד, ואחר כך התעלו למעלה. ואחר כך מה פתוב? וימינו תחבקני. זהו שכתוב (ויקרא ט) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן, וצוה אותו לקחת אותו עגל שחטא בו ויקריבו לאותו מזבח, והוא היה מתביש להקריב אליה, שפחד משלהבוחיה.

אמר לו משה (שם), קרב אף המזבח ועשה את חטאתך - בפתחלה, ותן מאותו דם על אותם קרנות, משום שחטא בפתחלה אצלם ומנע מהם ברכות, ואחר כך (שם) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח, לצקת בה אותו יסוד. מה זה יצק? כמו שגאמר (מלכים א' ז) ויעש את היסוד מוצק.

ואחר כך הקריב לאותו מזבח אותה עולה, ועשה בפתחלה ראש, ואחר כך רגל, ואחר הקריב על ישראל שעיר עזים, שהרי מאותו הצד של צד הרע נדבקו בעבודה זרה. ואחר כך עגל וכבש לעולה. בא ראה, בהתחלה עגל לחטאת. פיון שהקריב אותו בשלמות אל אמו, אחר כך הקריב אותו לאביו. זהו שכתוב לעלה. אחר כך, שור ואיל לשלמים, שהנה שלום בכל העולמות. ושור זה של צד השמאל.

ואילו של יצחק לא עושים דין אלא לשלמים, שלום למעלה שלום למטה, אז הקדוש ברוך הוא פתח עליהם, (תהלים קל"ג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לפנסת ישראל יחד. צדי"ק פלא ביחודא (שליכא) שלימתא כדין מה כתיב בשמן הטוב על הראש יורד על הזקן פיון דאתחברו דכר ונוקבא שלימ בגין כך בשמן

אתדבקו בהוא פתח אהל מועד ולבתר אסתלקו לעילא. ולבתר מה כתיב וימינו תחבקני הדיא הוא דכתיב (ויקרא ט) ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ופקיד ליה למיסב ההוא עגל דחב ביה ויקרביניה לגביה ההוא מזבח ואיהו הוה פסיוף לקרבא לגביה דדחיל משלהובוי.

אמר ליה משה (שם) קרב אף המזבח ועשה את חטאתך בקדמיתא והב מההוא דמא באינון קרנות בגין דחב בקדמיתא לגבייהו ומנע מנהון ברכאן ולבתר (שם) ואת הדם יצק אל יסוד המזבח לאצקא בה ההוא יסוד. מאי יצק כמה דאת אמר (מלכים א' ז) ויעש את היסוד מוצק.

ולבתר קריב לההוא מזבח ההוא עולה ועבד בקדמיתא ראש ולבתר רגל. ולבתר על ישראל קריב שעיר עזים דהא מההוא סטרא דיצר הרע אתדבקו בעבודה זרה ולבתר עגל וכבש לעולה. תא חזי בקדמיתא עגל לחטאת פיון דקריב ליה בשלימו לגביה אמיה לבתר קריב ליה לגבי אבוי. הדיא הוא דכתיב לעולה, ולבתר שור ואיל לשלמים דהא שלמא בכלהו עלמין והאי שור דסטרא דשמאלא.

ואילו דיצחק לא עבדין דינא אלא לשלמים שלמא לעילא שלמא לתתא וכדין קדשא בריהו הוא פתח עלייהו (תהלים קל"ג) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד. שבת אחים ימינא ושמאלא משה ואהרן. גם לאכללא לפנסת ישראל יחד. צדי"ק פלא ביחודא (שליכא) שלימתא כדין מה כתיב בשמן הטוב על הראש יורד על הזקן פיון דאתחברו דכר ונוקבא שלימ בגין כך בשמן